

HANS PETER LARSSON

Näringslivets skattefrågor i valet 2014

1 INLEDNING

Valrörelsen går nu in i sin slutspurt. Under Almedalsveckan hettade skattefrågan till när Socialdemokraterna och LO bjöd in den franske nationalekonomen Thomas Piketty att tala om behovet av minskade ekonomiska klyftor. Piketty har fått närmast stjärnstatus med sin bok *Capital in the 21st Century* där han förordar en övergripande europeisk förmögenhets-skatt. I ett svenskt perspektiv aktualiseras därmed återinförd förmögenhets-skatt liksom arvs- och gåvoskatt.

PwC har i skattebloggen www.taxmatters.se löpande under våren och under Almedalsveckan bevakat de skattefrågor i valrörelsen som berör företag och deras ägare. Vad kommer att hända med t.ex. 3:12-reglerna och bolagsskatten efter valet? Vilka frågor driver de olika politiska partierna och vilka skatter vill de förändra om de får möjlighet? Väntar en skattechock om oppositionen vinner?

I denna artikel redogörs mycket övergripande för de olika förslag som undertecknad uppfattar att de olika partierna driver när det gäller skatter som berör företag och deras ägare. Några ekonomiska beräkningar är inte gjorda. Underlagen är hämtade från partiernas hemsidor. Näringspolitiska initiativ i form av stöd, regelförenklingar, kapitalsatsningar m.m. inryms inte i artikeln.

Syftet med artikeln är att utan värderingar lyfta fram de skattefrågor i valrörelsen som kommer att ha betydelse för företag och deras ägare, men som kanske inte alltid får utrymme i den breda debatten.

I artikeln redogörs inledningsvis i punktform för de skattefrågor som partierna driver. Därefter följer en kort allmän kommentar till dessa. Avslutningsvis förs en övergripande diskussion om vilka förändringar som undertecknad tror kan tänkas komma, beroende på vilken utgången i valet blir. Alla uppfattningar i artikeln är författarens egna.

2 PARTIERNAS SKATTEFRÅGOR

Följande skattefrågor som berör företag och deras ägare står på partiernas agendor.

2.1 Oppositionen

Socialdemokraterna

- Avtrappade jobbskatteavdrag på månadsinkomster över 60 000 kronor.
- Höjd restaurangmoms.
- Höjda arbetsgivaravgifter för unga.
- Halverade avdrag för rut- och rotarbeten.
- Slopade möjlighet till gruppregistrering för moms.
- Slopade skattereduktion för gåvor till ideella ändamål.

Socialdemokraterna närstående LO har i en rapport inför valet föreslagit en generell översyn av skattesystemet som rymmer en allmän höjning av skatterna, minskade avdrag, höjd bolagsskatt samt återinförd fastighets-skatt, förmögenhetsskatt och arvs- och gåvoskatt.

En expertgrupp inom Socialdemokraterna har inför valet föreslagit differentierade arbetsgivaravgifter mellan olika anställningsformer, högre avgifter på tillfälliga anställningar.

Vänsterpartiet

- Höjd bolagsskatt.
- Höjd inkomstskatt på månadsinkomster över 30 000 kronor.
- Återinförd fastighetsskatt.
- Höjda arbetsgivaravgifter för unga.
- Höjd restaurangmoms.
- Slopade rutavdrag. Utfasning av rotavdraget.
- Återinförd förmögenhetsskatt.
- Återinförd arvsskatt.
- Ny ”lastbilsskatt”.
- Ny ”flygskatt”.

Tillsammans ska skattehöjningarna uppgå till 90 mdr kronor under kommande mandatperiod, enligt partiet.

Miljöpartiet

Partiet har en övergripande ambition att höja skatter på sådant som påverkar miljön negativt. Budgetmotionen 2013 omfattade en rad skattehöjningar, bland andra följande.

- Höjda arbetsgivaravgifter för unga.
- Avtrappat jobbskatteavdrag för höginkomsttagare.
- Ny ”lastbilsskatt”.
- Ny ”flygskatt”.
- Olika miljöskattehöjningar.
- Energiskatt på diesel.
- Reformerad bilförmånsbeskattning.
- Slopad eller reformerad avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer.
- Höjd alkoholskatt.

Partiets språkrör har uttalat sig för höjd skatt på tjänste- och näringsinkomster över 40 000 kronor per månad.

Kommentar oppositionen

Sammantaget är det många skattefrågor som diskuteras inom oppositionspartierna. En röd tråd som tydligt märks är ett ökat progressivt inslag i beskattningen av arbetsinkomster. En annan fråga där en gemensam syn föreligger är att det nuvarande systemet med sänkta arbetsgivaravgifter för unga ska slopas. Detsamma gäller i en fråga som idag är liten men som kan väntas öka i betydelse framöver, synen på ideell sektor och filantropisk verksamhet.

Socialdemokraterna kan sammantaget anses ”omgivna” av både närstående organisationer och möjliga koalitionspartier med omfattande skattehöjningar på agendan.

2.2 Sverigedemokraterna

Partiet har inte presenterat något särskilt program för skattefrågor.

På Sverigedemokraternas hemsida inför valet redovisas följande frågor och förhållningssätt.

- ”Det ska vara billigt att anställa.” Den generellt sänkta arbetsgivaravgiften för unga ska slopas. I stället ska fokus vara på sänkta arbetsgivaravgifter i de mindre företagen.

- Sverigedemokraterna är positiva till beskattning för att främja miljö och en nationell energiförsörjning.
- ”Avskaffa straffbeskattningen av pensionärerna.”

Sverigedemokraterna anger att sunda statsfinanser och överskott i statens budget är grundförutsättningar för att långsiktigt kunna bevara en hög välfärd. I övrigt nämns att det krävs goda villkor för företagande och entreprenörskap för att nå detta mål. Några konkreta skatteförslag för företag och ägare i övrigt redovisas inte.

I sin partimotion som svar på regeringens höstproposition 2013 föreslog Sverigedemokraterna följande.

- Slopade sänkt restaurangmoms.
- Sänkta arbetsgivaravgifter för mindre företag med 20 miljarder kronor, motsvarande ett avdrag värt en halvtidstjänst per företag.
- Slopande av sjuklöneansvar för företag med upp till tio anställda.
- Utvecklat starta eget bidrag.
- Sänkt elskatt med 4 miljarder kronor.
- Sänkt dieselskatt.
- Höjd milersättning för reseavdrag med 4 kronor per mil för egen bil till 22,50 kronor.
- Särskilt senior-rutavdrag.

2.3 Feministiskt initiativ

I Fis ekonomiska rapport inför valet framgår följande. Partiet vill:

- Höja den allmänna skattenivån i samhället så att skatternas andel av BNP ökar från nuvarande dryga 44 procent upp mot tidigare dryga 51 procent.
- Höja bolagsskatten.
- Införa en skatt på finanssektorn som även gäller valutahandel.
- Se över hur en ny förmögenhetsskatt ska se ut.
- Se över hur en ny arvs- och gåvoskatt ska se ut.
- Rikta fastighetsskatten mot dyrare fastigheter.
- Ta ut skatt på tillgångar i skatteparadis.
- Slopade rut- och rotavdragen.
- Höja olika miljöskatter med 21 miljarder kronor, bland annat införa en klimatskatt på kött.

- Slopa den sänkta arbetsgivaravgiften för unga.
- Slopa den sänkta restaurangmomsen.
- Höja arbetsgivaravgiften med 0,5 procentenheter.
- Slopa jobbskatteavdragen på inkomster över 30 000 kronor per månad.

Kring skattefrågorna ovan kan det bli intensiva förhandlingar vid ett regeringsskifte. Utfallet kommer att få stor betydelse för både svenska företag och deras ägare.

2.4 Alliansen

Inför de senaste valen har Alliansen gått till val med omfattande skatteagendor. Många av frågorna har genomförts. Inför årets val håller allianspartierna en försiktigare linje. Någon gemensam skatteagenda har ännu inte presenterats.

Under de senaste två mandatperioderna har bolagsskatten sänkts och de så kallade 3:12-reglerna förbättrats för vissa företag och dess ägare, och försämrats för andra. Skattetrycket har som andel av BNP sjunkit från drygt 48 procent till drygt 44 procent. Som högst har Sverige legat över 50 procent i början av 2000-talet, i topp bland våra konkurrentländer. Nu närmar sig Sverige genomsnittet. Allt fler personer utnyttjar nu också rot- och rutavdragen, vilket påverkar svartarbete och skattemoral.

På Alliansens egen hemsida lyser skattefrågorna just nu helt med sin frånvaro.

Följande är de huvudsakliga frågorna i de olika allianspartiernas skatteagendor.

Centerpartiet

- En grön skatteväxling mellan miljö och arbete.
- Lägre skatt på personaloptioner.
- Sänkta arbetsgivaravgifter.
- Sänkt inkomstskatt för låg- och medelinkomsttagare.
- Sänkt statlig inkomstskatt.
- Göra fastighetsskatten på industrifastigheter mer regional.

Folkpartiet

- En ny skattereform som innefattar sänkt skatt på arbete och kapital.
- Vill se en grön skatteväxling mellan miljö och arbete.

- Avskaffad värnskatt.
- Sänkt marginalskatt så att alla får behålla hälften av en löneökning.
- Fortsatt reformering av 3:12-reglerna.
- Förstärkta rot- och rutavdrag.
- Utvidgad avdragsrätt för gåvor till ideella organisationer.

Kristdemokraterna

- Bolagsskatt och skatt på kapitalinkomster ska ligga i nivå med omvärlden.
- Privatpersoner ska betala högst 50 procent i marginalskatt.
- Inte fler än 15 procent av inkomsttagarna ska betala statlig inkomstskatt.
- Höjd brytpunkt för statlig inkomstskatt.
- Sänkta arbetsgivaravgifter riktade mot mindre företag.
- Sänkt tjänstemoms på fler tjänster än restaurang, bland annat frisörer, kemtvätt och bilreparationer.
- Prioritering av sänkt skatt för pensionärer.

Moderaterna

- Slopade avdrag för pensionsförsäkringar. Gäller privatpersoner.
- Höjd alkoholskatt.
- Höjd tobaksskatt.
- Höjd fordonsskatt.

I övrigt hänvisar Moderaterna inte till några skattefrågor mer än till att om skatter ska sänkas så ska dessa sänkningar finansieras fullt ut.

Kommentar Alliansen

Det ska noteras att flera stora skattefrågor just nu är föremål för utredning eller remissbehandling. Det gäller frågan om sänkt bolagsskatt och begränsning av avdragsrätten för räntor, vilken är ute på remiss fram till 24 oktober. Beskattning av optioner och incitamentsprogram, enskilda firmor och handelsbolag, liksom företagsöverlåtelse i samband med generationsskiftet utreds för närvarande. Dessa utredningar ska vara klara under kommande år efter valet. Detsamma gäller beskattning av entreprenörsdrivna företag och deras ägare. Det är alltså många frågor som alliansen på detta sätt valt att inte uttryckligen föra in i valrörelsen, utan snarare försöker hålla utanför.

Sammantaget är intrycket att Alliansen efter de senaste årens omfattande skattesänkningar, nu slår av på tempot och söker konsolidera finanserna genom förstärkningar och effektiviseringar av den gemensamt finansierade sektorn. Allianspartierna har även utformat sina valprogram lite olika. De frågor som partierna uppger att man driver behöver nödvändigtvis inte medföra att dessa blir fokus- och profilfrågor i valrörelsens slutskede.

3 VAD KAN TÄNKAS KOMMA EFTER VALET?

3.1 Några utgångspunkter

Var olika skattefrågor kan tänkas landa efter valet är oklart. Regeringen har som nämnts nyligen tillsatt en rad olika utredningar som ska vara klara först efter valet. I dessa ryms många viktiga frågor, kapitalbeskattningen, 3:12-reglernas utformning och framtid samt beskattning av optioner och incitamentsprogram. Alla avgörande frågor för entreprenörsledda företag och deras ägare. Oppositionen kan inte förväntas känna sig bundna av direktiven till dessa utredningar, utan kan om de vill, efter en valseger lägga egna skarpa förslag direkt efter valet. De kan även justera direktiven till utredningarna. I slutet av oktober är också remissutfallet på Företagsskatteutredningens betänkande om sänkt bolagsskatt känt. Ikraftträdande av nya regler kan ske 1 januari 2016, om valets vinnare driver frågan.

Beroende av valresultatet och mandatfördelningen i riksdagen kan den hållning som Sverigedemokraterna då intar bli avgörande för en rad företagarfrågor, till exempel utformningen av 3:12-reglerna liksom den större frågan om nivån på bolagsskatten kontra ränteavdragsbegränsningar och andra frågor som utretts av Företagsskattekommittén. Kommer Feministiskt initiativ in i riksdagen och får ett inflytande ökar osäkerheten kring företagsskattefrågorna ytterligare.

Oavsett valutgång så måste numera i en allt mer öppen och konkurrensutsatt ekonomi internationella förhållanden beaktas. Sverige har internationellt sett en hög beskattning av kapitalinkomster, därtill med högst skatt på avkastning på tillgångar med hög risk och lägst skatt på avkastning på tillgångar med låg risk. Vi har låg beskattning av fastigheter och relativt hög skatt på arbetsinkomster, även på medelinkomstnivå. Sverige har heller inte numera någon arvsskatt. Vi har heller inte någon förmögenhetsskatt. Frågan som valets vinnare kommer att ställa sig, oavsett om man vill eller inte, är om Sverige på sikt har råd och kan avvika i några större avseenden i dessa för näringslivet så viktiga frågor?

Mot denna bakgrund skulle följande kunna utkristallisera sig.

3.2 Om Alliansen vinner

- Time-out för skattesänkningar för att stärka välfärden.
- Fastighetsavgiften höjs.
- Kapitalskatten sänks från 30 procent till 25 procent.
- Avkastningsskatten på investeringssparkontot (ISK) höjs.
- Reglerna för ägare till fåmansbolagen försämras genom att utrymmet för kapitalbeskattad utdelning minskar.
- Bolagsskatten sänks och ränteavdragen begränsas.

3.3 Om Oppositionen vinner

- Marginalskatten på arbete höjs för höginkomsttagare.
- Fastighetsavgiften höjs.
- Avkastningsskatten på investeringssparkontot (ISK) höjs.
- Kraftigare försämringar för fåmansbolagsägare jämfört med om alliansen vinner.
- Miljöskatterna höjs.
- Bolagsskatten sänks och ränteavdragen begränsas.
- Förmögenhets-, arvs-, och gåvoskatter utreds.

3.4 Avslutning

En vinnare kan givetvis inte genomföra dessa förändringar direkt, men på något års sikt är det möjligt.

En vinnare som väljer att gå fram med omfattande skattehöjningar kommer otvetydigt att påverka den skatterådgivning som efterfrågas. Risken är att många företagare och entreprenörer då skulle komma med kappsäcken packad till rådgivningsmötena. I vart fall skulle rådgivning kring olika utlandsalternativ åter efterfrågas i samma utsträckning som fram till för några år sedan. En utvecklingstrend där ägande och kapital numera i ökad utsträckning behålls i Sverige skulle därmed riskera att brytas.

Det blir ett spännande skatteval även 2014!

Hans Peter Larsson, är delägare och verksam som skatterådgivare på PwC med inriktning mot entreprenörsledda företag och deras ägare. Hans Peter är huvudansvarig för PwCs bevakning av skattefrågor i 2014 års val i skattebloggen www.taxmatters.se. Uppfattningarna i artikeln är hans egna.